

16. 07. 2021

POROČILO

I. DELAVNICE Z ZUNANJIMI DELEŽNIKI V SKLOPU OBNOVE DOLGOROČNIH LOVSKO UPRAVLJAVSKIH NAČRTOV 2021-2030 V POMURSKEM UPRAVLJAVSKEM OBMOČJU

Povzetek

Dne 15. julija je bila na območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije Murska Sobota izvedena prva delavnica z zunanjimi deležniki, v sklopu obnove dolgoročnih lovsko upravljaljskih načrtov (DLUN) za obdobje 2021-2030. Delavnica je del participativnih aktivnosti v procesu obnove območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtov. Osrednji cilji delavnice DLUN so bili:

- predstavitev procesa obnove DLUN;
- predstavitev značilnosti Pomurskega lovsko upravljaljskega območja (LUO);
- predstavitev do sedaj opravljenih analiz in presoje preteklega upravljanja;
- izvedba SWOT analize. Rezultati analize bodo podlaga pri oblikovanju dolgoročnih ciljev LUO.

Delavnica je potekala med 9.00 in 11.30 uro preko spletne platforme Cisco Webex Events.

Pri organizaciji so sodelovali:

- Vodja OE – Štefan Kovač
- Vsebinsko-strokovni vodja in sodelavci - vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov Danilo Belak
- Višji sodelavec za načrtovanje lovstva Branko Vajndorfer
- Moderator – Štefan Kovač
- Tehnični vodja višji svetovalca za informatiko Andrej Baligač

Na delavnico je bilo povabljenih 50 deležnikov. Na delavnici je bilo prisotnih 12 udeležencev.

Zaključki delavnice

Povzetek SWOT analize

Za vsak posamezen sklop je bilo podanih povprečno 17 predlogov. Predloge smo združili po vsebinah. Vsebine smo rangirali po pomembnostih. Vsak udeleženec je moral določiti tri najpomembnejše vsebinsko oblikovanje predloge/dejavnike.

Rezultati SWOT analize so bili naslednji.

Prednosti (rangirane po rezultatih):

- **Prilagajanje načrtovanja glede na aktualne težave pri upravljanju z divjadjo.**
- **Realizacija načrtovanega odstrela.**
- **Objektivno ocenjevanje škod in izplačilo odškodnin.**
- Preglednost in primerljivost LUO načrtov.
- Realno načrtovanje gospodarjenja z divjadjo (zavedanje težav).
- Financiranje biomeliorativnih del.
- Sodelovanje OZUL z ostalimi deležniki v prostoru.

Rezultati glasovanja kažejo, da največ deležnikov kot prednost pri načrtnem upravljanju z divjadjo vidi prilagodljivost načrtovanja glede na aktualne težave pri upravljanju z divjadjo, sledenje realizaciji načrtovanega odstrela in objektivno ocenjevanje škod in izplačilo odškodnin za škodo povzročeno od divjadi.

Slabosti (rangirane po rezultatih):

- **Naraščanje škod v okolju.**
- **Nasprotujoči si interesi kmetijskega in lovskega sektorja.**
- **Naraščanje populacij jelenjadi.**
- **Porast motenj v življenjskem okolju divjadi.**
- Invazivne živalske in rastlinske vrste.
- Upad interesa za izvajanje lovske dejavnosti.
- Obstoj LPN.
- Način upravljanja z divjadjo.

Največja slabost pri načrtnem upravljanju z divjadjo je po mnenju deležnikov naraščanje škod povzročenih od divjadi v okolju, kot slabost so izpostavili tudi neskladnost interesov kmetijskega in lovskega sektorja. Z enakim deležem sta kot slabost pri načrtnem upravljanju bila izpostavljena naraščanje populacij divjadi in porast motenj v življenjskem okolju divjadi.

Priložnosti (rangirane po rezultatih):

Meddržavno usklajevanje upravljanja z divjadjo.
Sprememba kmetijske politike glede ukrepov za malo divjadjo (remize).
Promocija lovstva in uživanje divjačine.
Sproščeni pogoji upravljanja (odvem) z divjadjo.
Radikalno zmanjšanje populacij jelenjadi.
Več javne strokovne razprave.
Povečati število zaposlenih v LPN.
Zakonska zaščita omejkov.

Kot glavno priložnost so zunanji deležniki prepoznali meddržavno usklajevanje upravljanja z divjadjo in spremembo kmetijske politike glede ukrepov za malo divjadjo v smeri spodbujanja ohranjanja in vzdrževanja življenjskega okolja za malo divjad (mejice, remize). Na drugo mesto so udeleženci postavili tri predloge, promocija lovstva in divjačine, sproščeni pogoji upravljanja z divjadjo in radikalno zmanjšanje populacije divjadi, ki jih vidijo kot priložnost za boljše upravljanje z divjadjo v naslednjem upravljaljskem obdobju. Tretji predlog kot priložnost so izpostavili, da bi bilo potrebno pri načrtovanju ukrepov vključiti več javne strokovne razprave.

Nevarnosti (rangirane po rezultatih):

Pritisk in vpliv ostalih deležnikov v prostoru (nemir, rekreacija, nabiralništvo ...).
Težave upravljalcev lovišč (kadrovske, starostne, ugled ...).
Sodobni načini kmetovanja (velikopovršinsko, monokulture).
Podnebne spremembe in vdor tujerodnih vrst.
Privatizacija lovstva.
Pomanjkanje mladovij v gozdovih.
Ukinitiv LPN (problem izplačevanja škod) in nastanek novih lovišč.
Ograjevanje kmetijskih površin.

Največjo nevarnost, ki jo udeleženci delavnice vidijo pri upravljanju z divjadjo je pritisk in vpliv javnosti pri koriščenju rekreacijske in nabiralniške funkcije gozda (povzročanje nemira v okolju). Pomembna nevarnost po mnenju vprašanih so tudi težave upravljalcev lovišč (kadrovske, starostne, ugled ...) in sodobni načini kmetovanja (velikopovršinsko, monokulture).

Povzetek diskusije

Po zaključku splošnih predstavitev območja, preteklega lovsko upravljaljskega območja so sledila vprašanja udeležencev.

Predstavnika (SIDG) zanima čemu se prepisuje zmanjšanje objedenosti gozdnega mladja v pomurskem LUO, zanimajo ga vzroki. Načrtovalec lovstva pojasni, da metodologija objedenosti mladja zajema gozdne površine, ki so uvedene v naravno obnovo ne pa tudi tiste, ki so umetno zasajene. Izpostavi dva vzroka in sicer mali delež plemenitih listavcev in mile zime. V popisu se objedenost bukev kot pomembne drevesne vrste ni povečala. Drugače je pri plemenitih listavcih, ki so pri divjadi bolj priljubljeni in so bolj objedani. Vendar je plemenitih listavcev, ki so zajeti v popis malo. Ključen vzrok so predvsem mile zime pri zadnjih dveh popisih. Ugotovitev je, da se v času blagih zim divjad preseli na kmetijske ozimnate površine in takrat v gozdu objeda manj.

Predstavnika (KGZS) je dodal komentar o škodah na kmetijskih žitnih površinah, ki so na območju skrb vzbujajoče. Načrtovalec lovstva pojasni, da se kmetijska krajina spreminja in da je kmetijski prostor doživel velike spremembe, trend kmetijstva gre v smeri poljedelstva travniki izginjajo še posebej tam kjer bi se mogli ohranjati vse več je monokultur koruze in žit. Povsod v območju ni tako nesorazmernost škod je predvsem velika na območju LPN Peskovci, ki leži neposredno ob Madžarski meji. Napovedi niso spodbudne, saj je v sosednji Madžarski še vedno veliko jelenjadi.

Po zaključku rangiranja je predstavnik KGZS opozoril na pristransko glasovanje pomembnosti predlogov SWOT analize (pri rangiranju je sodelovalo preveč zaposlenih na ZGS).

Priloge

- a. Zaslonski posnetek delavnice preko platforme Cisco Webex (pdf);
- b. Predstavitve (pdf);
- c. Izvedena SWOT analiza v Jamboardu (pdf);
- d. Rezultati anket;

Vse priloge poročila so bile 20. julija 2021 odložene na dogovorjeno mesto:

<\\zgsnas0010\nacrti\on2020\08-Delavnice\03-LUN-Poročila-in-gradiva-po-izvedbi-delavnic>.

Poročilo pripravil/a:

Janja Kelenc, OE Murska Sobota